

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre . . . 12 korona.
 fél évre . . . 6 "
 negyed évre . . . 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kinnél a lap kiadóhivatala van.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül. Nyitlér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabása szerinti a Leopold Gyula

Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Üzleti-ipari szellem.

(Ü. L.) Jelszavakkal még egy állam sem teremtett ipart, sem nem fejlődött ki az üzleti szellem. Hogy valódi ipar fejlődjen ki és virágzó üzletek legyenek, oda nem elég a tőke, hanem lelkileg kell összeolvadni az erre irányuló törekvésekkel. At kell éreznie az egész ország lakosságának, hogy mily életbe vágó kérdés az ipar fejlesztése és az üzletek sokasága — megbízható alapon. A mely népeket ily szellem át nem hat, az soha sem lesz képes valódi ipart produkálni, sem üzleti életet teremteni.

Ki tagadhatja, hogy nálunk ez a szellem hiányzik! . . . Azért nincs magyar ipar olyan a milyennek lennie kellene s pangnak az üzletek. Dikciózni tudunk a fehér asztalnál az iparért, irni is tudunk e témáról a lapokban, s a berekedésig beszélni az önálló vállalkozásról. De komolyan azt nem érezzük át, csak szajkó módjára jár a szánk, hogy hazafias színen tűnjünk fel. Ez a nyitja annak, hogy iparunk nem fejlődik oly arányban, a milyennek be kellene következnie.

Hogyan virágozzék magyar ipar, ha azt nem támogatja a társadalom! És mért nem támogatja? — Mert nincs érzelme rá. Az olcsóbb árak szerént mérlegeli az ipari termékeket, ugyanennek hódol ruházat, sat. bevásárlásainál is, — a minnek aztán végeredménye a honi ipar stagnálása s az üzletek pangása. Az idegen gyártmányok olcsóbbak lévén, mellőztetik a honi.

Nálunk pénz ára van az iparnak, ez a zsinórmérték, s így nem érezzük a honi ipar háttérbe szorítását. Még ha ki lenne az ipar-üzlet iránti szellem fejlődve, hatalmas lendületet volna ez maga után ezen agakban. Az ily irányban kifejtett szellem gát lenne a honi ipar mellőzésére.

Külföldön az ily szellem tette hatalommal az ipart és kereskedelmet. Francia — Olaszországban az ipari és üzleti szellem hatalmasan ki van fejlődve. Németországban az üzletek tulajdonosai generációkra mennek vissza a legelőkelőbb családok körében is. Angliában meg éppen csodás az ipar-üzlet iránti érzék. Nem csak a társadalom minden osztálya, hanem a lordok is kivesszik a maguk részét az üzletvilágban. Anglia igen sok pártgyáros vagy kereskedő. Vembralé gróf, — a ki a legrégebb angol nemzeti család sarja, szőnyeget gyárt; Londonderry lord és Winborne lord szentet árul és mindkettőjüknek sok városban van szénraktára. Dudley gróf ugyanezt a mesterséget folytatja olyan buzgalommal, hogy veszedelmes konkurrens a kollégáinak. Harrington lord gyümölcskereskedő, Ransurly lord zöldséget szállít a nagy londoni szállókba. A párt-hölgyek sem cselekednek különbül: lady Duff Gordon, Lucile néven nagy divatárúüzletet vezet; Watwick grófnő pedig csipke- és kézimunkakereskedő. Lady Sudeley sonkát, konzervet árul; lady Aucklandnak butor-üzlete van. Molescoorth grófnő kompóttal kereskedik. Essex grófnőnek pedig mosódája

van. Lady Montgomery divatkereskedő és Ripon marquise automobil-ügynök.

Ritka az a lord család, a melynek egyetlen tagja sem hódolna az üzleti-ipari szellemnek. Miut segédek is alkalmazásban vannak üzletekben tanulmányozás végett, majd meg óras stb. mesterséget sajátítanak el. A társadalom többi osztályai meg éppen ellepik a kereskedői-ipari pályákat. A „Székely Nép”-ben olvastam egy Angliában jártunk több számra terjedő tanulmány leírását, a hol az van, hogy hivatali pályára a legkevesebben mennek.

Nálunk ellenben első sorban mindenki jogász, tudományos pályák iránt van csak érzelme az ifjuságnak. A megyék és városok mind csak főgimn.-ért esengenek. Öntik a tudományt az ifjuság fejébe, hogy szaporodjanak a proletárok számai. De kereskedelem-iparról már csak tőzstokban illő beszélni. Zugó tapsvihár közt ül le az illető szónok, nem vevé senki azt észre: hogy tetőtől talpig idegen szövegtruha fedi az ünnepezt hazafias szónok testét. A nők meg fej-migrént kapnak, ha szép testüket honi szöveggel kéne fednie. A brüsszeli csipke, párisi kalap és így tovább, az előkelőséggel jár. A bécsi topán különb árú mint a magyar.

Régebben századokra menve vissza, híresek voltak a magyar ötvös művek s Erdélyben „Kincses” Kolozsvárt hatalmasan virágozott az ipar s lüktetett az üzleti szellem. De mi idézte ezt elő? . . . A legelőkelőbb családok tagjai is beiratkoztak a czéhnek

TÁRCZA.

Ki volt az első magyar fizikus?

Írta: Dr. Szilárdy Zoltán.

A második, speciális rész fejezetei „a makrokosmoszról általában, a látható világnak részéről, az első elemből származó testekről: a Napról és az álló csillagokról, a második elemmentumból származó testekről: az égről és annak köreiről, a harmadik elemmentumból származó testekről: az üstökösökről, bolygókról és a Földről, a világ rendjéről, az éthernek a Földre való hatásáról, a légköri levegőről, a meteorokról, a földgömbökről, a vízről: tengerről, forrásokról, folyókról stb. a Földről és az ásványországról, kiváltképen a mágnésről, a földföldtűti és földalatti tűzről, a növényországról és az állatországról” tárgyalnak.

Végül a harmadik, „legspeciálisabb rész” tárgyai: „az emberi test szerkezete, a mikrokosmosz mozgások és azoknak mechanizmusa, a lélek és a test egyesülése az ember testében, és az innen származó működések, a belső erzekék, a külső erzekék és azoknak tárgyai, kiváltképen a látás, a látás objectuma, a fény és a fénytán, catoptrics, dioptrics, a színek, a hallás és a hang, a szaglás, ízlés és tapintás, az ember élete és halála.

Tőke István könyve tehát a természet-tudományok minden ágát tárgyalja. Van

benne fizika, csillagászat, földrajz, természetrajz és ember-élettan. Egész kis természet-tudományi enciklopédia, attekinthető beosztással és egyszerű előadásban. A törvények levezetését közbevetett kísérletek leírásaival világítja meg. A kísérletek eszközeit hat rézmetszésű táblán mutatja be, a melyeknek rajzait a szerző maga rajzolta és tanítványa Borsai Pál metszette rézbe.

A képeken ott látjuk a Heron kutját, a mikroszkopiumot, a légszivattyút, Guericke gombjeit, a légsúlymérőt, sötét kamrát, stb. Ezek mind az enyedi fizikai muzeum tárgyai lehettek. A kötet czimlapját egy allegorikus kép előzi meg, a mely a természettudományokat jelképezi. Ezekből a képekből látható, hogy a rézmetszés, a mely később a debreczeni kollégium ifjuságának is virágzó foglalkozása vala. Nagyenyeden sem volt ismeretlen. A tanár könyvét itt is a tanítvány rézkarczai illusztrálták, mint Debreczenben.

Marosvásárhelyi Tőke István 1725 decz. 7-edikén foglalta volt el tanári székét. Az ünnepélyes beiktatást Váradi Inczédi Jozsef, a kollégium akkori kurátora vezette be. Alkalmi beszédek címe: „A filozófia restaurációja a reformátusok enyedi nemes kollégiumában.” A beköszöntő új professzor is az új filozófia diadonájáról szól szokásos székfoglaló beszédében és Cartesius Renasust fogadja vezérelő mesterül ezekkel a szavakkal: „Tu scis res naturae.” Te ismered a természetnek dolgait. Mindket beszédet nyomtatásban őrszi az iskola könyvtára,

Az az őszinte lelkesedés, a mely az új tanár szavaiból sugárzott, csakhamar megnyerte a tanítványok szeretetét is. Két év múlva megtresedett a kollégium teológiai tanszéke es erre az akkori fölfogás szerint főtekinthető helyre Tőke Istvánt akarták megválasztani. Az iskolai levéltár egyik iratában olvassuk, hogy a választás híre összegyűlt a diákok sedriája a senior elnökölte alatt és kerest intézett a főkonsistoriumhoz, hogy ne őt válasszák. Mert őt ez ugyan „méltán illetné, mint minden scientiákban universális experienciájú embert”, de eddigi tárgyában „ökegyelmén kívül egész hazánkban arra készült embert nem találunk”.

Halála előtt egy évvel, 1766-ban még egy munkája jelent meg Nagyenyeden: Elmékedés a látható világnak nagyságáról. Akkoriban gyakori beszéd-tárgya volt a Mars csillag, a mely a coniunctioban állítólag nyolczszoros nagyságban volt látható. Ez az értekezés tárgya.

Bizonyos fokig idegenné teszi irodalmunkban Tőke István munkáit az a körülmény, hogy latinul vannak írva. De nem szabad felednünk, hogy akkor magyar nyelvű tudományos irodalom még alig volt. Csak egy fél századdal az ő fizikája után szólalnak meg az első uttörők magyarul. Nagyenyeden Benkő Ferenc az első, a ki mint természetrajz tanár 1790-ben magyar beszéddel foglalta el tanszékét. A pataki kollégiumban pedig két évvel később határozzák el, hogy „a Physica és Mathesis Magyar nyelven taníttassanak.”

kötélkébe való felvételre; — az előkelőbbek inkább az ötvös művészetet tanulták. Jakab Elek néhai történész nagy munkájában „Kolozsvár története” címűben közölve vannak a czéhhez tartozók nevei, és így nem lenne nehéz névsort adnom. De felesleges, elég magát a tényt regisztrálnom, hogy miért virágzott az Erdélyi fejedelmek korában a honi ipar és kereskedelem. Ilyen volt a szellem! E nélkül nincs eredmény, azt láthatjuk napjainkban.

Még a tekintélyesebb iparosaink is „uri” pályára küldik fiaikat, hogy az emelkedhesek a társadalomban. Ritka eset, hogy szakmáját elsajátítsa a fia is. A gyöngye tanulóknak azt mondja a tanár: „jobb lesz ha beállasz eszmadriának!”... A szülők meg azzal remítgetik gyermeküket, hogy ha nem tanul — pudli mellé küldik. Ily szépen ki van fejlődve nálunk az üzleti-ipari szellem. De a míg ezen változás nem áll be, addig falra hányt borsó beszélni hazai iparról, föléndült üzletről. Legyünk már végre nem jogász nemzet, nem urizáló üres zsebu nagyságok, nem czimkorságban leledzők s akkor ki fog fejlődni az üzleti-ipari szellem is, mely nagygyá fogja tenni e hont és jólletet teremni a lakói közt.

Politikai hírek.

A marostordai affér elintézését nyert. A főispán elen felhozott vádak egytől-egyig alaptalanoknak bizonyultak s a belügyminiszter Erödsy iránt teljes bizalmát fejezte ki. A rehabilitált főispán megköszönvén ügyének tárgyilagosa tisztázását, kérte a miniszterelnököt, hogy mivel az ő állásban való maradása kellemtelenséget szenvedhetne a kormányban, fogadja el az ő lemondását. A miniszterelnök a lemondást elfogadta, de azonnal kijelentette, hogy Erödsynek valamely más megfelelő állásban való szolgálatára továbbra is reflektál. Marostorda főispánjára valószínűleg gr. Haller Jánost, Udvarhely megye főispánját fogják kinevezni.

Az országgyűlés letargyalta a perrendtartás törvényjavaslatát s azt el is fogadta. A november hó 28-iki ülésen kezdtek tar-

Töke István ideje óta valószínűleg mindig voltak a kollegiumnak kísérletező eszközei, amelyek az ő jeles utódai nem is hevertettek használatlanul. A ket Kovacs Jozsef, a kik közül az első Krüger Gotthelb fizikáját adta ki fordításban, Szász Karoly, Kasza Daniel, Lote Lajos és Bartha Zsigmond tanították azóta ezt a tárgyat Enyedben. A régi gyűjtemény szerzője szomorú veget ért. Hankó Vilmos azt írja, hogy „1848-ban az iskola épületét együtt a gazdag fizikai szerzet is elhagyta.” A valóság az, hogy az iskolapfüet nagy reszet az olah-lazadók pusztították el 1849 januarius 8-án, de a gyűjteményeket már az előző hónapokban kirabolták és a külföldről éppen akkor érkezett újabb műszereket ládászamra hurcolták el Szeben fele.

Az elmódottaktól látható, hogy a Bethlen-kollegium minden időben vezető szerepet játszott hazánkban a természettudományok művelésében és terjesztésében. Itt működött Bisterfeld, a mi első experimentatorunk, itt tanított Apatzai, a ki először írt fizikáról magyar nyelven és itt írta Marosvásárhelyi Töke István a kísérletező természettudomány első kezű könyvet hazánkban, akkor, mikor a nagyhirű Hatvani meg kis diák volt a losonczy iskolában. Hogy melyiküket tartjuk az első magyar fizikusnak, azt döntse el a szives olvasó. De hogy a magyar irodalom és tudomány történetében mind a harmadik helyet érdemelnek, azt bizonyára senki sem vonhatja kétségbe.

(Vége.)

gyalni az indemnitást. Hegedűs Lóránt előadó kifejtette, hogy az indemnitás nincs kapcsolatban a politikai bizalom kérdésével. De bármily ekesszólóan bizonyította be: azért Déry Zoltán, a Kossuth-párt szónoka ragaszkodott ahhoz a jó régi hagyományhoz, hogy az indemnitás kérdése a legalkalmasabb arra, hogy ott a képviselő mind olyan dolgokról beszéljen, melyek a kérdéssel semmi kapcsolatban sincsenek. Beszede alatt a munkapárt és az ellenzék felkesebb tagjai vidám feleselgetéssel próbálták elintézni a nehé koalíció és a mostani kormány közötti elvi differenciákat.

Desy után gr. Batthyány Tivadar beszélt és sikerült hosszas, de a tárgyra egyáltalán nem tartozó fejtegetéseivel az ülés további reszet kitölteni. Külpolitikai fejtegetésekben áradozott, a közgazdaság összes mezőit végig kalandozta, majd katonai szakértő köntösebe öltözködött; most hangosan, majd suttogva, majd önmagát és nálánál nagyobb tekintélyeket idézve beszélt és olvasott s végre azzal a hatásos nyilatkozattal szolgálta meg elvtársai eljenzését, hogy az indemnitást nem fogadja el.

Vegyes hírek.

— **Időjárás.** Az időjárás a vasárnapi nagy hóhullás óta tartós hidegre változott. Tegnap 9 C. fokot mutatott a hőmérő.

— **A szegény tanulókat** segélyező kör szombat esti műsoros estelye iránt nagy érdeklődéssel van városunk közönsége. Nemcsak a szép műsor s a táncz, de a jótékony czél is összegyűjti a közönséget; mert most a korán beallott hideg miatt sokszorosan szükség van az egyesület segítő jöbójára. Ajánljuk ezt az estelyt tömeges partolásra.

— **Kitüntetés.** Szergey Lajos helybeli cipészmeister a nyár folyamán fürdés közben mar fudokló inasát a Marosból kimentette. Ezért az életmentésért a király a napokban az ezüst érdemkereszttel tüntette ki.

— **Kántor-jelölő gyűlés.** Vasárnap delelőtt tartatott meg a róm. kath. templomban a kántor-próba. A kántor-tanítói állásra öten adtak be pályázatot; kettő időközben visszalepett, egy pályázatával nem tett eleget a feltételeknek, kettő névszerint Dorner Gyula, s mostani ideiglenes kántor-tanító és György Miklós győ-szt. miklósi tanító személyesen vettek részt a templomban tartott ének- és orgona-próban. Ezután jelölő-gyűlést tartott az egyházközség Rida György házfőnök elnökölte alatt, melyen résztvett Török Bertalan főgondnok is. Lissman Emil dr. szakértő biralata, Berze Nagy János dr. és többek hozzászólása után a gyűlésen szép számban megjelent egyháztagok első helyen György Miklóst, második helyen Dorner Gyulát jelölték. A jelölés kinevezésre Majláth Gusztáv róm. kath. püspökhöz küldetett.

— **A tövisi takarekpénztár** f. hó 18-án rendkívüli közgyűlést hívott össze részvénytökeemelés czéljából.

— **Márkus Lili hangversenye és a Protestans Nőegylet.** A helyi lapok egyik múlt heti számában azt adja valaki hírül, hogy deczemb. 8-án Márkus Lili estelyt tart, s annak jövedelme reszbe a Protestans Nőegylet pénztára javára adatik. A Protestans Nőegylet elnöksége nevében köteleességszerűen kijelentem, hogy ez a hír teljes, a mennyiben a nevezett művésznővel, — se massal — mi semmiféle egyességet nem kötöttünk se a Nőegylet nevével kap-

csolatos rendezés, s a jövedelem megosztás tekintetében. Tehát, ha estelyt rendeznek, a Nőegyletünkkel semmi kapcsolatban sem fog állani. Jancsó Sándor, prot. nőegyleti titkár. — Tisztelettel megjegyezzük, hogy lapunk múlt számában — beszerzett információ alapján — csak arról volt szó, hogy a hangverseny rendezői a jövedelemből juttatni óhajtanak egy-egy részt a két helybeli nőegyletnek. Semmiféle egyességről nem volt szó közöltetett hírnökben.

— **A szegénysorsu tüdőbetegek** javára begyűlt Nagyenyeden november hó elsején a temetők előtt 168 kor. 64 fillér, melynek felerésze elküldetett a József Főherceg Szabatorium Egyesületnek, a másik fele pedig takarekpénztárba helyeztetett el, megtoldva azon 4 koronával, mit pótlólag ajándékozott egyik gyűjtő urnó. Nagyenyed. 1910. november 28-án. Dr. Winkler Albert, Tóbis Jenő.

— **Betörés a templomba.** Gyulafehérvárt ismeretlen tettesek a múlt hét egyik éjjelen a lipovani gör. kath. templomba behatolva a perselyeket feltörték és a jótékony czélra összegyűlt pénzt ellopták. A kar mintegy 230 kor. Az elvetemült betörőket nyomozzák.

— **Gyilkosság Ompolyicán.** Miron Tamás ompolyiczai erdővédnek régi haragosai voltak Past Zemoid és Vurvara Tamás ompolyiczai lakosok, kiket erdei kihágások miatt több ízben feljelentett. A múlt pénteken az erdővéd és haragosai együtt voltak egy lakodalmon, honnan az öreg Miron öt óra tájban haza ment. Utját gyanutlanul az erdőn keresztül vette. Past és Vurvara a távozó után siettek, az erdőben utol értek és karókkal fejbe vágták s azután késsel nyakán hat szurást ejtettek. A gyilkosságot a hazatérő lakodalmasok vették észre estve 9 óra tájban és tudatták a metesdi csendőrséssel, mely a gyilkosokat még az éjjelen kinyomozta és már másnap reggel a gyulafehérvári ügyészség börtönébe szállította.

— **A hideg beállt** és előkerülnek a prémessapkák, bundák, karmantyuk. A gyermekvilág megcsodálja a „szőrös szöveteket” és csapangó fantáziájával keresi eredetét. Keveseknek jut eszébe útbaigazítani a kicsinyeket a szőrmeárúk eredetéről. A „Kis Pajtás” gyermeklap legutóbbi számában képekkel tarkított érdekes ismertetést közöl a prémvadászatról. Tájékoztatója a gyermekvilágot a prémek hazáiról, értékeiről és az óriási veszélyekről, amely megszerzésükkel jár. Egyébként az új szám is rendkívül tartalmas és öleles. Tossák csak megrendelni, elolvasni, meg fog győződni, hogy a legjobb gyermeklap. Félévre 3 kor. Egész évre 6 korona. Czím: „Kis Pajtás” Budapest, VII. ker., Thököly-út 16 szám. Ahonnet az érdeklődőknek (iskoláknak több példányban is) mutatónyiszámot készséggel küldenek.

— **A „Jó Pajtás”,** Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja legújabb számában közli Endrődi Sándor verset, Szabóné Nogaill Janka elbeszélését. Dörmögő Dömötör kalandjait a fogorvosnál, Sebők Zsigmondtól, Lampérth Géza versét, Elek nagypó meséjét, egy képes macskatréfát, képes ozikket a világ utozáról, Szemeré György elbeszélését, Benedek Elek regényét, a Kis Krónika rovat aktuálisait, a szerkesztői izeneteket, rejtvényeket stb. — A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési árai: negyedévre 2 K 50 f. félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatónyiszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

— **A haloszobák réme,** a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cimexinnel törtentek próbák, beigazolodott, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytan a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy Kapható: U. Kovacs Jozsef örökösai gyógyszer-tarabán Nagyenyeden és a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél, Bartfán.

MEGHIVÓ.

**A TÖVISI TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

t. részvényeseit f. évi *december 18-án*, d. u. 3 órakor tartandó

rendkívüli közgyűlésre

tisztelettel meghívjuk.

Tárgy: Javaslat a részvénytőke felemelése és az alapszabályok 3-ik §-ának megfelelő módosítása iránt.

Tövis, 1910. november hó 26-án tartott igazgatósági gyűlésből.

Az igazgatóság.

286 1-1

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r-t.

Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.

<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöhető pénzüzetek részvényeire.</p> <p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p> <p>Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.</p> <p>Időgen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>Váltokat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.</p> <p>Allandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.</p>	<p>Uzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
---	--

Nyitva áll
hétköznap
d. e. 9-12-ig,
d. u. 3-4-ig.

NAGYENYED-re forduljon minden érdeklődő,
ki súlyt fektet elsőrendű fajlázta anyagra

Gyümölcsfacsemeték
setányfák, díszeserjek, tülevelűek, kertésznövények,
bogyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok. elsőrendű áru
európai és amerikai szima és gyökerekes vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Tarsai
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

86 1-

Friss töltésű bor- és gyógy-vizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild“, Bodoki „Salus“, Borszéki, Előpataki, Málnási borviz, Málnási „Mária“, Margit, Parádi arzén, Répáti, Salvator, Sicilia és Sztójkai hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichenbergi, Levico, Marienbadi Roncegno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Igmándi keserűvizek.

47 -1

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

TÖBB PÉNZE

akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttésárukat

csak a
nagyenyedi szővőgyárból
vevő.
Árjegyzék ingyen küldetik.

**Ha egészség van,
minden van!!**

Az egészség egyik legszükségesebb fentartója a jó víz. Különösen azon a helyeken, hol a jó ivóvíz áldásait nélkülözik, az ásványvíz ne hiányozzék egy asztalról sem. — Ilyen a

Boholti korona forrás,

mely kiváló nagy szénasav és lithium tartalma ásványvíz. Kellemes ízű és tisztaságánál fogva mint élvezeti víz, ugyszintén borral és szörppel vegyítve kitűnő.

A Boholti korona forrás víz árai:

2 literes üvegben . . .	30 fillér.
1,6 " " " " " " " "	26 " "
1 " " " " " " " "	20 " "

Kizárólagos elárúító hely Nagyenyed és vidéke részére:

Fenichel Lázár üzlete.

173 13-26

BUTOR-RAKTÁR

KUNSCH ANTAL

épület- és butorasztalos
NAGYENYED, Rózsa-utoza,
a vármegyeházzal szemben.

Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és rézbutorokban, ugyszintén mindennemű kárpitozott butorokban

194 -95